

IZHAJA VSAKI DAN

Med ob nedeljah in praznikih ob 5., ob ponedeljkih ob 8. zjutraj. Posamične šte. se prodajajo po 3 nvč. (6 stot.) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Gorici, Kranju, Ša. Petru, Postojni, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolmini, Ajdovščini, Dornbergu itd. Zastarele šte. po 5 nvč. (10 stot.).

GLASI SE RAČUNAJO NA MILIMETRE v širokosti 1 kolone. CENE: Trgovinske in obratne oglase po 3 st. mm, osmrtnice, zahvale, poslanice, oglase denarnih zavodov po 40 st. mm. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vsaka nadaljna vrsta K 2. Mali oglasi po 3 stot. beseda, najmanj pa 40 stot. Oglase sprejema Inzeratni oddelek uprave „Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko. V edinosti je moč!

NAROČNINA ZNAŠA

na vsa leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K; na naročbe brez doposlane naročnine, se uprava ne odira. Naročnina na nedeljsko izdanje „EDINOSTI“ stane: celoletno K 20, pol leta 10 K. Val dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nepravilno vana pisma se ne sprejemajo in rokopol se ne vračajo. Naročnino, oglašje in reklamacije pošiljati na upravo lista. UREDNIŠTVO: ulica Giorgio Galatti 18 (Narodni dom) Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lastnik konsorcij lista „Edinost“. - Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu, ul. Giorgio Galatti št. 18. Poštno-hranilni račun št. 841-652. TELEFON št. 11-57

BRZOJAVNE VESTI.

Kralj Edvard v Išu.

KRONBERG 12. Kralj Edvard je sinoči ob 11 uri odpotoval v Išo. Na kolodvoru ga je spremljal cesar Viljem z drugimi knežjimi osebami.

ISL 12. Od sinoči dežuje. Velik neprijetnemu vremenu je po praznično okrašenih ulicah živahno življenje izlasi v okolici hotela „Elizabet“, kjer se kralj Edvard nastani ter v dovozi cesti h kolodvoru. Vse ulice, ki jih bosta pasirala vladarja, je zasedla velika množica ljudstva.

ISL 12. Kralj Edvard je prispel na kolodvor ob 10. uri predpoludne, kjer so ga v sprejeli cesar Fran Josip, nadvojvode Evgen in Josip ter bavarski princ Leopold, Jurij in Konrad. Vladarja sta se pristrano pozdravila ter se ponovno poljubila. Vladarja sta se ob navdušenih ovacijah občinstva odpeljala v hotel „Elizabet“, kjer se je kralj nastanil. Tu je kralja pozdravilo več nadvojvodinj, potem minister za unanje stvari baron Aehrenthal, avstroogrski poslanik v Londonu grof Mensdorff, gardni kapitan grof Beck in drugi dostojanstveniki. Ko je kralj Edvard došleca pozdravil, se je s cesarjem podal v svoje sobane. Cesar se je nato povrnil v svoj dvorec.

Uro potem se je kralj Edvard peljal v cesarski dvorec čestitat cesarju Fran Josipu k njegovemu vladarskemu jubileju.

Kralj se je zatem vrnil v hotel „Elizabet“, kjer mu je cesar ob 1 uri vrnil obisk.

ISL 12. Ob 1. uri je bil v cesarskem dvorcu obed, na katerem so bili cesar, kralj Edvard, ter razum princev in princesinj angleški državni podtajnik sir Charles Hardinge in drugi dostojanstveniki. Za od zjutraj vlada hladno deževno vreme.

ISL 12. Po obodu je cesar spremljal kralja v hotel „Elizabet“. Ob 2 uri 15 min. je minister baron Aehrenthal obiskal državnega podtajnika Hardinge, in je ostal pri njem pol ure.

ISL 12. Minister za unanje stvari baron Aehrenthal in državni podtajnik Hardinge sta se razgovarjala o splošnih odnosih v Evropi izlasti o razmerah v Turčiji in uvedbi ustave.

ISL 12. Cesar se je popoldne odpeljal s kraljem Edvardom proti Weissbachu ob Atterskem jezeru.

Ob 5. uri sta se vladarja vrnila v hotel, nakar se je cesar odpeljal v svoj dvorec.

ISL 12. Na slavnostnem dinerju, prirujenem na čast kralju je cesar Fran Josip napil angleškemu kralju, nakar je godba zasvirala angleško himno. Kralj se je na napitnici zahvalil ter napil cesarju.

ISL 12. Danajski meški pevski zbor je dospel ob 3. uri popoldne semkaj s posebnim vlakom. Na kolodvoru ga je pozdravil župan z občinskim zastopom in išelsko persko društvo. Pred kolodvorom je bila zbrana velika množica ljudstva.

ISL 12. Cesar je podelil angleškemu poslaniku na Dunaju sir Edvardu Goschenu veliki križ Leopoldovega reda, državnemu podtajniku Hardingu pa svojo sliko v drag cenem okvirju, okrašeno z začetnimi črkami in krono v dijamantih.

ISL 12. Po obodu je kralj Edvard vsprejel v avdienci ministra za unanje stvari barona Aehrenthala.

ISL 12. Cesar je podelil vojaškemu ata-

seju pri angleškemu poslaniku vojvodi Tecku red zvezne kronske I. reda.

Razpustno češko društvo.

PRAGA 12. Namestništvo je radi anarhističnih spletkarenj in izlasti radi razširjenja takozvane direktne akcije razpustilo delavsko zvezo „Česka Federace“.

Ogrski proračun.

BUDIMPEŠTA 12. Proračun za 1909 bo dogotovljen do polovice septembra, tedaj se predloži v pretres ministrskemu svetu.

Povodnj v Bukovini.

ČRNOVICE 12. V Črnovicah je močno narastel potok Kločučka, odnesel obrambeni jez in poplavljal nekoliko hiš.

Gjorgje Nastić je svoboden.

ZAGREB 12. Vest, da je preiskovalni sodnik dal za reti Nastića, se ne potrjuje. Nastić se je sinoči do 10. ure razgovarjal z več osebami, katerim je rekel, da ni aretiran. Preiskovalni sodnik ga je le naprosil, naj bo po možnosti v svojem stanovanju, da se prepriča vsaka demonstracija. Nastić bo zopet zaslišan popoldne. Preiskovalni sodnik in državni pravdnik nista bila danes dopoludne v Zagrebu.

ZAGREB 12. Državno pravdnništvo izjavlja uradno, da Nastić ni aretiran, marveč je le zaslišan kakor priča.

Japonci obsojeni na smrt v Rusiji.

BEROLIN 12. „Berl. Tagesblatt“ poroča o nekem sporu med Japonci in Rusi. Rusi so na obrežju polcotoka Kamčaka zaplenili nek japonski škuror, ki je tamkaj lovil morske pse v prepovedanih vodah. Rusi so 36 mož posadke odvedli v Vladivostok, da jih stavijo pred sodišče. Dospelci v Nikolajevski, so se Japonci branili marširati po uredi ceste, in so hoteli hoditi ob kraju, kar je pa v Rusiji prepovedano patroljam, ki spremljajo jetojke. Vseled tega so Japonci pričeli kamnjati patroljo in so enega ruskih vojakov ranili. Vojaki so pa vzpostavili red, ne da bili pri tem rabili orožje. En Japonec je bil pri tem ranjen. Devet Japoncev je prišlo pred vojno sodišče v Nikolajevski, kjer so bili sojeni radi upora in napada na stražo. Devet obtožencev je bilo obsojenih na smrt, eden je bil oproščen.

Napad na ameriški konzulat v Tebrisu.

BEROLIN 12. „Berliner Tageblatt“ poroča iz Washingtona: Tukaj je okupirala brzjavka ameriškega konzula v Tebrisu, ki poroča, da so minole nedelje šahovi vojaki streljali na ameriški konzulat in da so s konzulatske palače strgali ameriško zastavo. Nek šlovek, ki je stal pred palačo, je bil ubit. Ne ve se, je bil li ta napad pripravljen ali pa samo slučajen. Konzul dostavlja v brzjavki, da je položaj silno nevaren.

Brezžični telefon.

PARIZ 12. „France Militaire“ poroča da se bodo med Marsovim poljem in nekaterimi mesti nadaljevali poskusi z brezžičnim telefonom. Dosedanja izkustva so pokazala, da ni v daljavi nad 18 kilometrov možno doseči vspehov.

IZ TURČIJE.

CARIGRAD 12. Patrijarhatska sinoda je sklenila naprositi porto, da se amnistija razširi tudi na otok Samos.

Kongres stenografov.

DARMSTADT 12. Na včerajšnji prvi seji mednarodnega kongresa stenografov, je med drugimi dr. Siklossy (iz Budimpešte)

predaval o temi: Govornik in stenograf. Dr. Fabra (iz Budimpešte) je poročal o teoretičnih pogojih za spojenje stenografskih sistemov.

Nemški prestolonaslednik.

LONDON 12. Sinoči je dospel semkaj iz Friedrichshafena, kjer je obiskal grofa Zeppelina, nemški prestolonaslednik ter se je danes zjutraj s svojo soprogo v avtomobilu odpeljal v Hopfrehen na Predereleskom, kjer ostane do 17. t. m.

Iz Maroka.

LONDON 12. Iz Casablanca poročajo preko Tangerja, da prodira sultan Abdul Aziz proti Marakešu. Molej Hafid je zopet protestiral proti temu, da francosko-alžirska kavalarija to prodiranje podpira.

Dunaj 12. Glasom brzjavne poročila je vojna ladija „Leopard“ dne 11. t. m. prispela v Kobe, kjer ostane 8 dni. Potem se ladija poda v Moji. Na ladiji vse zdrave.

Karlovi vari 12. Ministerski predsednik Clemencau je včeraj popoldne dospel semkaj ra lečenje.

Amsterdam 12. „Handelsblad“ je zvedel, da sta oklopna križarja „Utrecht“ in „Holland“ dobila nalogo, naj se pripravita za odhod v inozemstvo.

Boulogne-sur-mer 12. Včeraj je avtomobil, s katerim se je vozil Byron Chandler iz Bostona, padel v jarek. Chandler se je ubil, sofar in dva druga potnika sta bila ranjena.

Branimo se in maščujemo se!

Mi smo od nekaj ločevali tržaško mularijo od pravega tržaškega meščanstva italijanske narodnosti, posebno pa tedaj, ko je ona prva, naščuvana od plačenih „sovinarjev“, regnicolov, stopala na ulico, da buči proti nam Slovincem.

To različno delamo tudi glede nedeljskih demonstracij, ki jih mi omalovažujemo, ker ni naša naloga, da bi odbivali insulte raznih „aprend stov“, gimnazijalcev in neotesanih vseučiliščnikov. Mi smo marveč sprvega namerovali — in na to so nas silili tudi mnogi odlični rodoljubi — da bi priobčili posebno zahvalo, pisano tudi italijanskim našim italijanskim someščanom na tem, da so se popolnoma abstnirali od nedeljskih fakinjač, da se italijansko meščanstvo ne identificira s tukajšnje mularije. V tej zahvali smo hoteli naglasiti tudi to, da so nedeljski dogodki dokazali, da tudi v Trstu je možno priti do civilnih odnosov med nami in Italijani, ker je meščanstvo slednjič uvidelo, da naše svobodnosti kakor take niso nevarne pravi narodni posesti Italijanov!

Ali od te namere nas je odvrnilo banditsko pisanje italijanskega novinstva, osobito pa besnenje „Independente“; a ne morda zato, ker bi to besnilo odgovarjalo duševnemu razpoloženju italijan kh someščanov, ampak zato, ker mislimo, da se tudi mi moramo otresti tiste jagnetove miroljubnosti, dokler tisto novinstvo mami javnost v pokrajini, posebno pa v Italiji, glede naših resničnih odnosov.

Mi se postavljamo zato na stališče, da je naša naloga učiti narod, da ni krdelo ovac, niti čreda volov, kakor je te dni rekel „Independente“; ampak, da je to narod svobodnih ljudi, ki v Trstu morajo biti levi za obrambo najprej svojega dostojanstva, in potem na obrambo svojih narodnih pravic!

nevesta v Londonu popolnoma neznanca, postajala še neznanjšja. Slišali smo samo, da je silno bogata, da li je pa stara ali mlada, lepa ali grda, črna ali bela, o tem nismo mogli zvedeti ničesar. In ne dovolj, je prinesla „Morning Post“ še to vest, da bo mladi par takoj po poroki odpotoval v Ameriko, kamor je prevzel knez začetno diplomatsko nalogo. Trej absolutno nobenega upanje, da bi mogli zadovoljiti na kak usčen svojo radovednost!

Vseled nekega slučajja se je moj odhod na letovišče zakasnili in porabi sem svoje neprostovaljno bivanje v Londonu, da sem šel obiskat Saronija in ga v nas vseh interesu malo izprašat. Bil sem tako srčen, da sem ga dobil doma.

Ležal je v manje grazijozni nego komodni poziciji na divanu, z eno roko si je gladiil brado, z drugo je bobnal po naslanjalu in njegove misli so bile videti bogvekje...

Na sebi je imel telovnik in lahke sukniče iz finega belega kašmirja z bogatimi zlatini okraški, in okoli pasa je imel ovito široko rdečo svilnato serpo. Čudni kostum so mu je izvrstno podal in je delal njegov zagoreli obraz še zanimivejši.

V našem jeziku ne bi znali nanizati vsa ona žaljenja, tista krvava žaljenja, s katerimi italijansko novinstvo zasramuje naš narod po nedeljski slovanski manifestaciji v Trstu.

Najmanje, kar nam pravijo, je to, da smo Huoi, barbari, volovi, ovce!

S tako mero nečemo odgovarjati „kulturnim“ Italijanom, ker v naših srcih ne tre žolč in strup zaduševanega srda.

Ne, mi smo danes vedri, veseli; največ, kar bi mogli najti, bi bilo nekoliko sožaljenja za italijanski izrael, ki jadikuje na ručevinah lažnjivega smoitiljanstva Trsta.

Mesto s psokvami se hočemo mi maščevati nad Italijani na drug način. Niti demonstracij ne sugeriramo, ker nismo ne tirani ne divjaki. Mi prizivljamo naš narod, naj se maščuje na vzvišen način, vspešnejimi sredstvi: na polju narodnega gospodarstva in kulture in s politično organizacijo!

Sloenci in Slovani Trsta in okolice!

Nedeljska slovanska manifestacija v Trstu naj nas ne zadovoljuje samo z moralnim vspehom, ki nam ga je donesla. To bi bilo premalo. To slavje, ta manifestacija mora pomeniti za nas mnogo več.

Strašili so nas s petardami, obečali so nam bombe in sinca; grozili so se nam z 210.000 razjarjenih meščanov... Pak?

Od vsega tega je ostalo samo 200 glav razgrete in plačane mularije, ki je stopila na ulico, da z — žvižganjem brani italijanstvo Trsta!

Je-li to značilno? Je in to mnogo bolj, nego bi kdo mislil na prvi hip. Prebitajte samo italijanske novine, pak se ne križajte ne z desno ne z levo, kajti tisto vračanje dejstev, tiste drzne laži imajo svoj veliki namen: da vsaj pred svetom zakrijejo jejo bankrot irredentovskega italijanstva Trsta!

To si moramo dobro zapomniti mi Slovinci v Trstu in v njegovem zaledju, ker naša borba tu nima za cilj samo periodične manifestacije na ulicah, ampak nekaj drugega. Mi hočemo na tej vevlašni točki Jadrana zagotoviti svojemu narodu solidno bazo za svoboden razvoj naše politične in ekonomske ekspanzije.

Mi ne pravimo, da je manifestacija minole nedelje dokumentirala našo konečno zmago nad tukajšnjim italijanskim življem. Ah, to ne!

Ali pasivnost italijanskega meščanstva nasproti našemu slavju in bezobraznosti ulice in njenega novinstva nas učita najprej to, da smo v tem svojem boju dobro počeli in da napredujemo; a drugo, da ni jednega dne ne smemo misliti na premirje in počitek, ker mnogo moramo še porušiti in mnogo sezidati!

Bodimo zato trezni in svesti si svoje naloge!!

Ne mislimo na protidemonstracije, na malenkostne osvete in otročarije! Svoj čas, svoje energije in svoje oduševljenje zastavljamo v pametnejše delo!

Vi delavci vseh kategorij, z dežele in iz mesta, pridružite se vrstam organiziranih delavcev in borite se tu za svoj napredek in gospodarsko neodvisnost! Gojite moj tem tudi domoljublje, da bo vaš napredek posvečen napredku vsega naroda!

Vi trgovci in imovniki osvajajte nam trgovino, promet in industrijo trga, in korist, ki jo bosta dobivali od tega, delite se svojim slovenskim delavstvom in narodom v obče. Ne bodite sebični, ko govorite o rodoljublju! Vi intelektualci, dvigajte visoko luc

Ko me je zagledal, se je sklonil malce pokoncu in mi je pomolil svojo levico. (Nikdar ni o mogli dopovedati Saroniju družabno razliko med desno in levo roko...) Stisk njegove roke ni bil krepak, a vedno topel in prisrčen.

„Veseli me, da Vas vidim,“ je rekel. „Odložite svoj klobuk in slecite sukniče. Ulezite se potem na divan meni vizavi, cigarete so na mizi, mrzel punč je tam-le v srebrnem vrču; tako... zdaj se bora pa lepo kaj pomenila.“

Cim je dovolila vljudnost, pa sem začel: „Kake razvezeljive novice sem čul o Vas, Saroni? Vi hočete iti med blagoslovljene?“

„Da, da,“ je odvrnil ravnodušno, se obrnil po strani, da mi je mogel videti v obraz, in dostavil: „V dveh tednih je moja svatba.“

„In nikogar v mestu, da bi se mogel vdeležiti zanimivega dogodka!“

„No, saj Vam lahko vse povem“, je vzklknil, se nagloa posadil pokoncu in si segal z obema rokama v lase. „Sit sem tega skrivanja in potajevanja. Toda, ali Vam stvar ne bo predolgočasna? Pijte še malo punča!“

„Punč je dober, Vaša povest pa gotovo še boljša. Vun z njo!“ (Dalje).

PODLISTEK

Pridigarjeva hči.

Kriminalna povest. Epital JULIAN HAWTHORNE.

Ljubila je te besede v največji razburjenosti. Saroni jo je ostro opazoval; njene besede ga niso porazile v sreči ljubezni, ampak so ga menda celo razveselile. Vrgel je glavo pokoncu in nalahko topotal z ного, kakor da se je konečno za nekaj odločil. Nato je prijel njene roke in jih dvignil k ustnicam.

„Ti si žena, kakor sem si jo mislil, kakor jo potrebujem!“ je navdušeno vzklknil. „Zdaj vem, da si ravnotako krepka in pogumna, kakor si lepa. Ako bi ti kaka ovira, kak sovraznik stopl na pot, bi ga strla ali umrla. Jaz sem enake krvi človek. Moja pravica, da živim, kakor jaz hočem, je ravno tolika, kakor pravica sveta, da to za brani. Ero, zdaj boš čitala v moji duši. Vse ti bom razodel, zaupal ti bom take stvari, da

ne boš nikdar več mogla dvomiti na meni, kajti podeljevale ti bodo oblast nad menoj, dokler boš živele. Pojdi, ljubica, poslušaj!“

Vrnila sta se od reke in sta šla počasi zopet na travnik. Ribič, ki je v temi grmovja ležal v svojem čolnu, je opazil, kako je po tuje napravljene gospod naglo in strastno govoril, mlada dama na kakor da se je strahčila njegovih besed. To je bilo zadnje, kar je videl od njiju.

Uro pozneje je ležala Albertina Moore na svoji postelji, obraz zagreben v blazine, prste krčevito stisnjene, vibar čuvstev v srcu, in knez Saroni je kvartal v svojem klubu in izgubaval venomer.

III.

Sredi avgusta, ko je elegantni svet že davno bil obrnil hrbet prašnemu Londonu, se je naenkrat raznesel glas, da se knez Saroni v kratkem oženi. V takih okolišnih je smatral londonski svet to vest kakor kršenje družabne etikete. Bilo ni pač nobenega med nami, ki bi ne bil rad veliko žrtvoval, da bi bil priča knezove poroke, samo da bi mogel videti, bo li pri tako vaskoz konvencionalnem dogodku ostal takisto „on sam“, kakor je bil pri enakih manjših dogodljajih. Naša radovednost je vseled tega, da je bila njegova

prosvete pred svojim narodom in kažite mu pot, ki dojava do cilja svobode, neodvisnosti in blagostanja!

Vsi skupaj delajmo mirno, modro, vstrajno in složno, da se svojimi realnimi vspehi na vseh poljih pokažemo italijanskim kričačem, kako znamo mi odgovorjati na njihove insulte!

Ali najaktivnejši, najmarljivejši bodimo na ekonomskem polju, ker na tem polju se vodi v Trstu odločilna borba.

Ne precenjujmo nikdar svojega dosedanjega dela! V primeri s tem, kar se moramo storiti, je doslej še malo storjenega. Zato govorimo vsaki dan: „Malo je storjenega, dalje — dalje naprej!“ Nikdar ne poživajmo na lavorikah, dokler ne dospemo do cilja! Poslušajmo bolesten glas Italijanov, ki da si nas žalijo, vendar opozarjajo sebe na pravo našo vrednost!

Ali Vi, nestrpljivi in užaljeni od umazanega peresa italijanskih novinarjev, zahtevate ipak od nas, da Vam svetujemo sredstvo, ki bi takoj delovalo, ki bi takoj reagiralo na insulte...

Vprašujemo Vas mi: mri Vas to žali, ako Vam tisti regnicoli pravijo ovce in voli?! Tisti regnicoli, ki jih je prepolna škandalozna kronika Trsta! Samo zločinci krađejo imetje in blago; ali, ker je poštenje in dober glas dragoceneje blago od bodi katerega zlata, so še večji zločinci oni, ki krađejo to poslednje blago bodi tudi najneznatnejemu človeku.

Tolažite se, bratje! Da so izvestni italijanski novinarji analfabeti, tudi oni bi bili zastopani v tisti kroniki, v kateri so dan na dan zastopani briganti iz vrst regnicolov, ki že predolgo časa skrunijo to naše mesto — ne s pesnjico, ampak z razbojniškim orožjem.

Prezrajte zato take delikvencije in s tem ste se najbolje maščevali za njihova žaljenja!

Nad tistim meščanstvom pak, ki sledi in pritrjuje novinarjem-regnicolom, maščujete se s tem, da mu svojo moč in svoje slovensko osvedečenje ne kažete samo o priliki izletov in demonstracij, marveč dan na dan, od jutra do mraka, kedar bo potrebovalo vašega denarja.

Mi vam pravimo z jedno besedo, da ne smete pozabiti nikdar, da se morate — toda le na označen način — maščevati za žaljenja, ki se mečejo na vas v imenu italijanstva Trata.

Branimo se in maščujmo se!!

Ogrska.

Narodnosti proti volilni reformi.

Predsednik narodnostne stranke dr. Teodor Mihalyi je v Nagy Ilendi poročal volilcem o svojem delovanju. Pri tem je prišlo do manifestacije proti pluralni volilni pravici. Shod je končal sprejel resolucijo za splošno volilno pravico. V resoluciji se narodnosti pozivljajo, da zavzamejo stališče proti volilni reformi grofa Julija Andrasya, ki temelji na pluralnem sistemu in to popolnoma opravičeno. Kajti po principu pluralitete bi imeli privilegovani sloji po večkratno volilno pravico, kar pa bi bilo tolikokratna — krivica!

Hrvatska.

K volitvi srbskega patrijarha.

Srbski radikali so imeli te dni pod predsedstvom dr. Krasojevića konferenco, na kateri so se posvetovali, kaj je storiti v slučaju, da cesar ne potrdi izvolitve vršeskega škofa Zmajevića patrijarhom. Sklepi ostanejo tajni.

Srbska „veleizdaja“.

Dunajski in budimpeštanski slavofobni listi so polni fantastičnih vesti o srbskih „veleizdajcah“, ki da so hoteli uprizoriti revolucijo proti avstrijski državi. Če samo pomislimo na število Srbov — pa če bi bili vsi do zadnjega zapleteni v zaroto, moramo reči, da bi morali biti ti Srbi blazni, ako bi mislili na tak obupen čin brez upa zmage. Da je morda med Srbi kaka pretirana glava, ki se bavi s takimi načrti, to je že možno. Ali da bi bila res pretila naši državi kaka nevarnost, ali da bi resni politiki srbski hoteli pričakovati vspehov od take katastrofalne politike — to je več nego smešno, je... neslano.

Mi smo že včeraj dali izraza svojemu uverjenju, da je vsa ta veleizdajska sfera le produkt črnih duš, katerih se poslužujejo izvestni krogi, da bi opravičevali svojo Slovenom sovražno državno politiko. Ti ljudje iščejo veleizdajalce, ker jih potrebujejo za svoje namene.

To naše uverjenje je še posebno podprto po kvaliteti in vsej prošlosti njega, ki je ravnokar se svojo brošuro „Finala“ preskrbel „materijal“ za sedanjega veleizdajniško gonjo proti Srbom. Ta Nastić je bivši vseučiliščnik, ki je studiral na Dunaju. In ljudje, ki ga poznajo iz onih časov, ga označajo kakor navadnega pustolovca, ki je bil že tedaj za denar vsega zmožen. Svojedobno je v Bosni hujskal na upor, da je mogel potem — denuncirati in je mnogo njih res spravlil v nesrečo. Bil je — kakor je dokumentarčno dokazano — plačano orodje izvestnih avstrijskih general-steblerjev. Tudi na procesu v Cetinju je igral vlogo glavnega denuncijanta. Tak je človek, na katerega podatke se opira sedanja gonja proti srbskim „veleizdajcem“. Zato nam je takoj čudno zvenela vest, da se tega človeka aretirali. Niso ga aretirali ne,

ampak dobil je le ukaz, da mora biti državnemu pravdnstvu v Zagrebu na razpolago, da bo podajal — dokazilni materijal.

Dobro in primerno vsklika „Pokret“: Sijajna akvizicija je to za rešitev države!! Monarhija Habsburgov je odvisna od jednega Jurija Nastića! Vsi se obešajo Nastiću na sukno in kriče: Reši nas! Tragikomičen prizor zares! Tu felx Austria! Postavljali mu bodo spomenike in otroci v šoli se bodo morali učiti, da največa državljanska krepost je biti tako, kakoršen je Nastić — pustolovec in denuncijant.

Krona vse te gonje pa je, da se nad „veleizdajalci“ posebno zgražajo Madjari se svojim Košutom. Pa recite, da ne živimo v deželi neiskrenosti in hinavstva. Sramotno pa je, da je tudi slovanskih strank, ki si zadovoljno manejo roke, ker se nadejajo, da bodo mogle ob plamenu te infernalne spletke greti svoj strankarski lonček. To so pravi grobokopi slovanske bodočnosti na našem jugu!

Rusija.

Izgoni Židov iz Rusije.

V Petrogradu so zopet pričeli izganjati Žide. Te dni so izgnali 110 Židov, ker se ne bavijo več s prijavljenim obrtom in zato preneha doročenje bivanju v Petrogradu.

Drobne politične vesti.

Slovaki v Pragi. V nedeljo je prišlo v Prago mnogo slovaških gostov iz severne Ogrske. Mesto jim je privedilo sijajen vsprejem. V mestni dvorani je Slovake v vnešenih besedah pozdravil podžupan dr. Stych.

Škofijska stolica v Poznaniu. Kakor javljajo iz Frankobroda, so nadškofijsko stolico v Poznaniu ponudili princu Maksu bratu saksanskega kralja.

Odredbe turškega policijskega ministra. Novi turški policijski minister je izdal proglas, v katerem opozarja prebivalstvo, da pridejo pred sodišče vsi, ki bodo brez dovoljenja nosili orožje ter izzivali nered.

Dnevne vesti.

Sodba „Lavorator“ o nedeljskih demonstracijah. Tupatam ima glasilo tukajšnje italijanske socialne demokracije svetle presledke. Daje se to razlagati po različnosti pisca ali informatorja dotičnega članka. Kajti v tukajšnji socialni demokraciji je mnogo struj: od onih, ki se tiče v predsodkih italijanskega šovinizma, stopnjeva je do onih, ki stremijo po pozitivističnem pojmovanju naših narodnih razmer. Slednja struja je sicer še jako slaba — dasi spada k isti par odličnih zastopnikov stranke — in se le malo uveljavlja, bodisi zato, ker velika večina laških socialistov tiči še globoko notri v megli narodnih predsodkov, znak pomanjkajoče politične izobrazbe laškega prebivalstva sploh, bodisi zato, ker frakcija nekoliko razsvetljenih socijologov v socialistični stranki se udaja hote ali nehoti iz strankinega oportunitizma predsodkom mase in iz političnega oportunitizma pritisku laških šovinistov.

No, pozitivistično naziranje te frakcije tupatam vendar, dasi plašno, silni na dan, in tako se dogaja, da čitamo v glasilu stranke po izjavah, iz katerih več ali manj prikrito zveni dominantna narodne mržnje, tupatam tudi kak pameten glas.

Mislimo na včerajšnji članek v „Lavoratoru“. Pisec ne taji sicer svojega italijanskega čuvstvanja in mi, ki ne zahtevamo od slov. socialistov, razmerno ničesar drugega, mu ne moremo in ne smemo to zameriti. Pojmujemo tudi njegove napade na nas in na N. D. O. kakor naravno posledico člankarjevega socialističnega naziranja sploh in pripadništva k tukajšnji socialno-demokratski stranki posebej.

Mi znamo pač biti pravični proti vsakemu nasprotniku, če je le pošten in zna misliti. Strankar se sicer na zadnje zaletal v „kruauro“. No, stranka je stranka in — noblesse oblige.

Zato bode interesantno za naše čitatelje, naj izvedejo, kako sodi laški socialist o tukajšnjih laških ultranacionalistih in njihovih smešnih protislovenskih demonstracijah.

Člankar pripoveduje, kako se politične stranke čim dalje bolj pretvarjajo na podlagi gospodarskih interesov. Temu preobraževanju političnega boja ne more odtegniti se laška buržoazija, ki da je bila dosedaj navajena delati komodno razredno politiko „pod plaščem visokih idealov“. Nima pa ista — nadaljuje člankar — poguma, da bi gledala prihodnost v lice in, bedasto strahopetna, pita se z tradicijami, ki so izgubile svoj pomen; domišlja si, da bo mogla vzdržavati sedanje in zagotoviti si bodočnost s tem, da poje himno na slavo pradedov in zaničuje energije novih narodov, ki si hočejo priboriti kotichek na solncu. Ako se energijam teh novih narodov posreča uveljaviti se na trgovskem in finančnem polju in delajo nevarno konkurenco dosedanjemu monopolu starih rodov, pa odgovarjajo italijanski obnemogli nacionalisti s prevzetnim zaničevanjem: „Ali mi smo vendar Italijani!“ Tudi oslabeli Rimljani, nezmožni rešiti podirajoče se cesarstvo, so prevzetno odgovarjali: „civis romanus sum!“

Ali čim manj je pogum prilagoditi se novim razmeram in nekrvavim bojem, ki ga iste nalagajo, tem več jih žene nagon do te-

ga, da se zmedejo, se vznemirjajo brez potrebe, izgubijo zaupanje v samega sebe in zahtevajo varstvo in pomoč od druge, želeč mednarodnih rabuk in katastrof.

V takem stanju se nahaja tržaški nacionalizem; izgubivši ves proletarijat, ne zna organizirati niti sil buržoazije in v svoji obnemogli jezii — obnemoglost vedno provzroča nervoznost — vznemirja se, kriči, cvili in — ne izvršuje ničesar.

Po tej zares izborni karakterizaciji psihološkega momenta. Akih šovinistov, prehaja člankar k slavoslovju. No, k temu se poemo jutri!

Odmovi z nedeljske slavnosti. Iz Škedenja: Ker vemo, da mnogi Slovenci pridno obiskujejo gostilno „Al veturino“ na oglu ulice Giosuè Carducci in Chiozza, bodi zabelženo to-le:

Zvečer nas je prišla večja družba v to gostilno. Moji prijatelji so nosili znake N. D. O. Pozneje se nam je pridružil še en člen kolearskega društva Balkan. Pogovarjali smo se mirno med seboj. Kar naenkrat se je zbrala pred gestilno druhal, ki je vpila: „Fora, fora!“ Prišli so redarji in druhal je izginola v hipu. Tu se je postavil lastnik gostilne Tamburini ki je menil: Če i vadi a Lubiana far dimonstrazioni, no qua a Trieste! Jaz sem mu mirno odgovoril: „Odslej bomo hodili v Ljubljano obedovat in večerjat...!“ Mož je umel, kaj sem hotel reči in — zbal se je! Jel je vpraševati, kaj da je rekel slabega? Jaz pa: „Že veste, kaj ste rekli...!“ In — odšli smo.

Jaz ne bi omenjal tega dogodka, da ni tisti smrad od „Adriatica“ pisal zaničljivo o nekih „brivovcih“, kajti v naši družbi smo bili sami Tržačani, katerih pradedje so že pred stoletji bivali v tržaški okolici!

Če g. Tamburini, kakor Furlan, meni, pa mu je v dolžnost, da žali Slovence, no, potem pa je našim okoličanom v dolžnost, da si to zapomnijo.

„Slovenec“ — sovražnik ljudske naobrazbe. V članku o tržaških dogodkih, s katerim smo se bavili včeraj, hoče „Slovenec“ tudi briti norce iz „Edinjašev“, češ, da hočejo rešiti svojo barko na ta način, da aranžirajo pleso, snujejo dramatična društva in ustanovljajo knjižnice.

Kar se tiče plesov, naj bodo tržaški „Slovenčevci“ le lepo tiho, ker tudi oni sami v svoji znani gostilni pri sv. Ivanu tik cerkve prirejajo neprestane pleso in so plesali celo v sv. postnem času! Mari reklamirajo „Slovenčevci“ za se tudi svobodo in privilegij za kršenje cerkvenih zapovedi?!

Tisto prisiljeno zfrkavanje z dramatičnimi društvi in ljudskimi knjižnicami pa kvitiramo mi z največjim zadoščanjem kakor najčastnejše priznanje. Pripoznanje je to, da pošteno delamo za prosveto svojega naroda. A da so ljudske knjižnice in dramatična umetnost eminentna sredstva za širjenje ljudske naobrazbe — to je tako splošno znana in prepoznana resnica, da bi jo mogel tajiti le kak bedak ali pa sebičnež, ki ima le kake posebne nečedne namere pred očmi. — S tem, da nas hoče torej „Slovenec“ zafkovati radi snovanja dramatičnih društev in ustanovljenja javnih knjižnic, pripoznava: ali da ne ve, kaka silna sredstva so javne knjižnice in dramatična društva za širjenje kulture, ali pa, da te kulture — svojemu narodu ne privoščal! Oni pa, ki ljudstvu ne privoščal duševnega napredka, to je največji sovražnik ljudstva!

Evo vam vašo karakteristiko. Vi sovražite ljudske knjižnice, mi pa se ponašamo z njimi ravno zato, ker so visoko nad vašimi tako imenovanimi „izobraževalnimi“ društvi v tem, da ne uče ljudstva, kako treba poštenim ljudem vrata mazati s sloveškim blatom, ampak ga dovažajo do umevanja svojega človeškega dostojanstva in do modrega izkoristevanja v svoj blagor vsega, ker je vstravil človeški um. Mi bomo — bodi to „Slovenec“ prav ali ne! — tudi nadalje prirejali dramatične predstave in ustanovljali javne knjižnice. To pa ne morda iz razlogov, ki nam jih potika „Slovenec“ v svoji nebotični lažljivosti, ampak iz tega jedinega razloga: ker vemo, da z naobrazbo dajamo našemu ljudstvu najizdatnejše orožje v njega boju za svoje duševno, narodno, politično, gospodarsko in socialno vstajenje. Mi smo tako vneti za to svojo misljo, da nas nimalo ne motijo na našem potu vse Slovenceve nevarnosti!

Popravek. V včerajšnji polemično notico proti „Slovenec“ radi poročila o slavnosti N. D. O. se je vrnila neljuba tiskovna pomota. Kjer je tiskano, da po tem slučaju si morejo vsi ustvariti sodbo o resnicoljubju Slovencev..., treba čitati Slovencevčev!

Tujski promet in strokovni list „Promet in gostilna“. Te dni je minister dr. Gessmann z vsem spremstvom propotoval z avtomobilom Tiroleko od severa do juga ter tam vsprejemal različna društva in druge interese za tujski promet. Kakor se kaže, se hoče vlada z vsi silo vreti na tujski promet. Za to govori posebno dejstvo, da so postavili letos pol milijona kron za podpiranje tujkega prometa v državni proračun. Govori se, da se ta svota prihodnje leto še podvoji. Mi Slovenci moramo paziti, da tudi mi od teh državnih podpor dobimo primeren delež, ker se naše deželo zato ravnokar prikladne kakor Tiroleks. Te državne podpore bomo pa dobivali le, ako bomo organizirani in ako

bomo imeli društva in ljudi, ki so sposobni kaj napraviti za tujski promet. Zato moramo biti hujskaški deželni zvezi za tujski promet v Ljubljani, ki že tri leta marljivo organizuje tujski promet na Kranjskem in je tudi v tešni zvezi z deželno zvezo goriško. Posebno pozornost pa zaslučuje strokovni list „Promet in gostilna“, ki podpira vsa ta prizadovanja. Dosedaj izišle številke so — kar se tiče strokovnih člankov in izvornih ilustracij — prinesle toliko zanimivega, da moramo ta list toplo priporočati ne samo tistemu, ki se strokovno zanima za promet, temveč sploh naši inteligenci. Letna naročnina iznaša le K 5. List izhaja kakor mesečnik in se naroča pri deželni zvezi za tujski promet v Ljubljani.

Kako so hujskali! „giovinetti di Trieste“ so pod konec minolega tedna širili po mestu neki tiskani poziv, s katerim so ščuvali na zasramovanje in napade na Slovence. Pozvali so meščanstvo, naj se pokaže na okna, na ulice, da pove, kar mu govori duša, da izrazi svoje zaničevanje in stud, in to „z besedami in naj energičnejšimi sredstvi!“ Poziv je zaključil z gromeco apostrofo: „Puu Italia non vuole stranieri e tiranni!“ Po slovenski: Italija ne trpi več tujcev in — tiranov! Aehrenthal in drugi naj se primejo za nos in naj poskrbe za kako nagrado za te ljubeznive „giovinetti!“ Saj je Slovencev še tu, iz katerih „kože se dajajo rezati sredstva za mirjenje grozeče Italije, ki ne trpi več tujcev in tiranov!“

V VII. seji ožjega odbora družbe sv. Cirila in Metodija dne 13. mal. erpana se je obravnavalo poročilo o nadzoru družbinih šolskih vrtec. — Marljivo oskrbovani vrtec v Škedenju pri Trstu ne zadostuje, ker ima prostora samo za 40 strok, a sprejeti bi mu jih bilo preko stotine; zato bode škedenjski podružnici naloga, da poskrbi vrtec večji prostor, družba pa se zaveže, da bo plačevalo vrtarico. Šolski knjižnici pri sv. Jakobu v Trstu se je določila stalna letna pripomoč. „Kraško politično in gospodarsko društvo za Slovence na Koroskem“ je odgovorilo. Odobrila se je predlog, da se izdajo podobne slov. apostolov sv. C. in M. in drugih slovenskih veljakov v taki obliki, da bodo prikladne za razdelitev šolski mladini. Družba si je nabavila nekaj tisoč odtiskov slik sv. C. in M. sprejemnic. Nadejati se je, da dobe odjemalcev posebno med šolskimi učenci, ki bodo s temi odtiski okrašali prvo stran svojih knjig.

Družbi sv. Cirila in Metodija je koristno, kdor jo podpira gnotno, kdor uporablja blago, ki se prodaja njej v korist, kdor sodeluje na podružničnih veselicah, kdor je priporočal s pojasnjovanjem njenega plemenitega delovanja za obrambo slovenstva. — Prijetni so naši družbi tudi taki računi, ki so, sicer na njo naslovljeni, pa pokriti, ne da bi morala družba kaj plačati: Ključavničarski mojster v Ljubljani g. Rebek, ima prav lepo nsvado, da izvršuje kako delo po družbi naročeno, plačuje pa svoj račun s a. m. Hvala!

Konec voznih ugodnosti na Južni železnici. Dne 15. t. m. izide razglas, da s 1. oktobrom t. l. prenehajo na Južni železnici vse ugodnosti glede voznine, in sicer se odpravijo returni vozni listki in tudi znižanje tarifa za kombinirane vozne listke, dotim se znižanje cen za abonirane vozne listke znatno omeji.

Tržaška mala kronika.

Trabakelj prebrnil se v zatoku. Včeraj popoldne je laški trabakelj „Maria Giannina“, z nakladom lesa, dvignil sidro in raztegnil jadra odplul v smeri proti Pesaru. Ali ko je dospel v miljski zatok za novim valotomom v gradnji, zapihala je močna burja in trabakelj se je prebrnil. Možeje v ladji so se rešili s tem, da so se oklenili podladija prebrnjene jadrnice. V tem kritičnem položaju na valovitem morju pod vetrom, ki je pihal z neznaosko silo, so čakali, da jim pridejo na pomoč. Kajti še svetilnika „so jim dali znamenje, da so zapazili nezgoda in se približala pomoč. In zares kmalu potem je s polnim parom priplul rešilni parnik „Audax“ na lice mesta. Piloti so bili pod poveljstvom kap. Frausina. — Po dolgem naporu je „Audax“ potegnil ponesrečena na krov. Privezali so tudi trabakelj k „Audaxu“, ki ga je remorkiral k nabrežju. Nekoliko naklada so rešili, drugo upajo rešiti danes. Poškodbe jadrnice niso velike.

Föderansperg. Prišel je v Trst, pripolan od dunajske policije, oni tajinstveni zaboju, v katerega se je Föderan skrtil pred leti na Dunaju, da bi brzkone izvršil kak zločin v stanovanju njegovega bivšega prijatelja, kamor je dal prenesti zaboju. Kakor znano, družina ni hotela zaboja sprejeti in Föderan je zlezel ven.

„Piccolo“ je v zadnjih dneh pisal zopet dolge romane o Föderanspergu, kje da je vse bil in kaj da je vse delal. Policija je na podlagi „Piccolovih“ pripovedovanj tekla na vse strani za informacije in se sledujoč prepričala, da vse skupaj ni bilo nič res.

Ravnokar je vest, da je policija morilcu kočijažev na sled, navadna raca!

Žrtve regnikolske besnelosti. O Prelecu se nam poroča, da ni izključeno, da valed svoje močne naravi še ozdravi. Upanja pa ni veliko. — Naša vest, da je Prelec umrl, je imela vzrok v tem, da ko smo se nahajali

na mestu zločina, je prišel tja strežnik iz bolnišnice, ki je naznanil, da je ranjenec ravno umrl. Njegova sestra je celo, zaslišavši to, dobila nervozni napad.

Poročenec na smrtni postelji, ponesrečeni delavec Bertok, težko da bo okreval. Zdravniki nimajo nikake nade; sicer ni ozirom na njegov mladi in silni organizem izključeno, da se zgodi kak čudež.

Loterijske številke izričane dne 12. avgusta 1908.

Insubruk 16, 77, 28, 4, 77. Brno 79, 55, 7, 15, 85.

Smešnica. Z vojaških vaj. Prvi vojak: Kaj je rekel general našemu polkovniku? — Drugi vojak: Da ni terča prav dobro izbran! — Prvi vojak: Vidiš, to je prav tako, kakor če reče narednik enemu izmed nas: Ti osel ne zmanj!

Kolodar in verme. — Danes: Hipolit in Jutri: Evzebij ap. — Temperatura včeraj: ob 2. uri popoldne + 23° Cels. — Vreme včeraj: oblačno, pop. veter, po noči dež.

Vremeanska napoved za Primorsko: Spremenljivo s posamičnimi padavinami. Hladni vetrovi. Tendanca za nevihte.

Društvene vesti.

Zavarovalnica za govejo živino je radi slavnosti N. D. O. preložila svojo tombolo na nedeljo dne 16. t. m. Storila je bratsko ljubav. Zato se vpravičeno nadeja tem več vdeležbe v nedeljo na tomboli, katere čisti dobiček je namenjen tej prekornisti gospo škarski ustanovi.

Narodna čitalnica v Rojanu priredi v nedeljo dne 16. t. m. ob 5. uri pop. svojo prvo vrtno veselico v Rojanu. Pevske točke proizvaja iz prijaznosti pevsko društvo „Zarja“ iz Rojana.

Veliko zanimanja vzbujajo uprizoritve iger „Legionarji“ in „Rokovnjači“ po št. Jakobski „Čitalnici“ v soboto 15. in nedeljo 16. t. m. na vrtu „Kons. društva“ pri sv. Jakobu. Mladina se trudi, da poda slar, občinstvu lepega užitka: zato se tudi nadeja obilne vdeležbe. Na obeh predstavah sodelujejo iz prijaznosti g. Potrato, člen trž. slov. gledališča. Sviral bo društveni orkester. Začetek točno ob 6. uri pop. — Vstopnina 50 stot. S. dež I. vrste 50 stot. II. vrste 30 stot.

Klub dram. diletantov na Proseku vpi zori v soboto 15. avgusta 1908 v restavraciji Starec veseloigro „Gluh mora biti“ in šalivi prizor „Kmet in fotograf“ izvajajo iz prijaznosti različni diletantje. Jakob gospod Lovkin ali ponesrečena ljubezen težakškega škrica v okolici, šaliva igrata s kpletom, proizvaja klub. Svira prosciško godbeno društvo. Med dajanji in pri prosti zabavi bode šaljiva pošta s ko. likom družbe C. in M. in bitka s korjandoli. Začetek ob 5. in bo veselica trajala do 12. zvečer.

Odbor novoustanovljenega tamburaškega in pevskega društva pri sv. Ivanu (Narodni Dom) naznanja p. n. členom in članicam, da se bodo od sedaj naprej, vršile pevske in tamburaške vaje po sledečem redu: za ženski zbor vsako soboto od 8—9. in za moški zbor od 9—10. Tamburaške vaje: za novince vsak torek in četrtek od 9—10. za starejše pa vsak četrtek od 9—11. Sprejemajo se nove moči. — Vsak naj se oglasi pri C. Schmidt-u.

Krčmarji in gostilničarji imajo danes ob 3. pop. važen shod v dvorani Mally.

Vesti iz Goriške.

Razstava goveje živine za srednjo govedorejsko ozemlje prireda se v jeseni do točne sodnijske okraje v Kanalu, na Cesti v Gorici, Sežani in Komnu. Dnevi še niso določeni. Pod Gorico spadajo tudi občine Dolenje, Kožbana, Medana in Biljana; pod Komno pa občini Davin in Doherdob gradščanskega glavarstva. Na razstavo se morejo privedi le goveda, ki so bila vržena v srednjem govedorejskem ozemlju, ali pa se nahajajo v tem najmanj tri mesece.

Živinčeta, ki se razstavijo se razdele in vrste: Prvi razred: bikji in junci. 1. vrsta: bikji od 2 let naprej, 2. bikji od 1 do 2 let, 3. junci od 6 mesecev do 1 leta. Drugi razred: krave in junice za p'eme. 1. vrsta: krave ali s teličkom; 2. junice z dvema stalnima zoboma; 3. junice od 6 mesecev nadalje z mlečniki ali brez stalnih zob.

Prijave se bodo pošiljale deželacemu odboru potem dotičnih županstev, pri katerih se bo dobivalo v to svrhu posebne tiskovine; razstavljalcem se bodo izdajale posebne, s tekočimi številkami zazaamovane izkaznice.

Darila, ki se bodo razdeleževala, so sledeča: za razstavo v Gorici 2 darova po K 50, 4 darovi po 40 K, 6 darov po 30 K in 8 darov po 20 K.

Za razstavi v Kanalu in Komnu na vsaki po 1 dar po 50 K, 2 darova po 40 K, 4 po 30 K in 7 darov po 20 K. Razun denarnih darov podeljevali se bodo častni diplomi 1. do 4. vrste.

Želeti bi bilo, da bi se premožnejši govedorejci odpovedali morebitnemu denarnemu daru in bi se zadovoljili s častno diplomom. Ako bi bil vsled takih odpovedi, ali, ako bi se kak dar ne podelil, denar na razpolago, moglo bo obdarovalno sodišča podeljevati po svoji razsodnosti denarne nagrade.

Za vsako živinče, ki se privede na razstavo, sta potreben zicavstveni potni list in izkaznica; le s tema listinama bo dovoljen vstop v razstavo. Prijavljena živinčeta se bodo sprejemala od 6—8 ure zjutraj. Živinčeta, za katera se podeli dar v denarju, se bo moralo ohraniti v dotičnem govedorejskem ozemlju v plodivne namene najmanj dva leti, drugače se mora dar vrniti.

Izreki obdarovalnega sodišča se ne dajo izpodbijati. Razstavitelji morajo skrbeti, da bodo živinčeta varno privezana na odkazanih mestih, to velja posebno glede bikov. Za občinstvo se otvori razstava še le tedaj, ko dovrši obdarovalno sodišče pripravljalsna dela. Opoludanska krma za razstavljena živinčeta se da brezplačno, preskrbljeno bo za napajališče, na razpolago bodo tudi na vseh razstavah hlevi za prenočitev živine, ki bi se radi prevelike oddaljenosti ne mogla vrniti domov še istega dne.

Vrl mož. V ponedeljek ob štirih popoldne začel je gorati hlev krčmarja Široka v Podgori; plamen se je hitro razširil tudi na poleg stoječo poslopje, v katerem je stanoval neki delavec v papirnici z svojo družino. Dim je hitro napolnil sobo, v kateri sta ležala dva dojenčka omenjenega delavca. Njiju mati je kričala obupno pred gorečim poslopjem, a v sobo se ni upal nikdo. V tem je prišel mimo 58 letni Andrej Klavčič, ki je že 38 let pohišnik pri grofu, Žigi Attems, zakaj gre, je planil brez premisleka v prvo nadstropje, od kod je rešil posamično čba otroka. Rudi velikega dima se je pri tem skoraj zadušil, a ko je šel da je v sobi še tretji otrok, je planil v tretje v hišo, ker se radi dimu ni nič videlo, pretipal je z rokami vse prostore, ne da bi našel otroka, ki je bil k sreči na planem. Vrnivšega se, so ga zapustile moči in se je le po dolgem času zopet zavedel. Hlev in stanovanje sta pogoreli do tal.

Ta mož je že 12. novembra 1878 rešil človeka z lastno nevarnostjo iz Soče, da se ni vtopil. Predložen je bil v odlikovanje, a vloga ni še rešena. Njegov ponedeljkov vrl čin

ZAHVALA.

Za vse izkaze iskrenega sočutja, ki se nam je izkazalo ob priliki prebriske izgube naše iskreno ljubljene soproge, oziroma matere, hčere, sestre, gospe

ROZALIJE NABERGOJ rojene Žiberna

izrekamo vsem sorodnikom, znancem in prijateljem, ki so ranjko v njeni dolgi in mučni boleznii obiskovali, blažili in posebno še prečastitemu g. župniku Ivanu Mar. Martelane, kakor tudi vsem darovalcem krasnih vencev ter cenj. pevsem društvu „Hajdrih“ za gonljivo petje, sploh vsem, ki so ranjko spremlili k zadu emu počitku ter pripomogli ublažiti našo veliko žalost, našo najprisrčnejšo zahvalo.

NA PROSEKU, dne 10. avgusta 1908.

Žalujoči ostali.

Direktni dovoz štajerskih kokoši in jajc. Specijalitet: Graške Poulards. Cene dogovorne. — Postražba na dom Ulica Campanile št. 15.

DRUGERIJA Josip Zigon ul. Casanova 8

FILIJALKA NA PROSEKU ŠTEV. 140

Izbor drog, barv, čopičev, pokosti, parfumov, fin. mila — Zaloga mineralne vode, voska za parkete, na mrzlo pripravljenege sirupa, tamarinda, malinova itd. itd.

A BOZZER

urar in dragotinar - TRST, Corso št. 25. Izbera dragotij, ur in srebrnine. Sprejme se nova dela in popraviljanja po zmernih cenah. Kupuje se in menjava zlato in srebrne predmete ter dragulje. Predmeti, ki ne ugajajo se menjajo.

Velika zaloga vsakovrstnega pohištva

- navadne do najfineje vrste po najnižjih cenah. -

Peter Jeraj

TRST, ulica Vincenzo Bellini št. 13 ter vogal ulice sv. Katarina.

Mnenje gosp. dra. EMILA SCHWARZKOPF, Dunaj

zdravnika - ranocelnika

Gosp. J. SERRAVALLO

Trst.

Z radostjo ustrezem Vaši želji, ter Vam naznanjam, da sem dosegel z Vašim izdelkom ŽELEZNATO KINA - VINO SERRAVALLO (Vino di China Ferruginoso Serravallo) izvrstne uspehe. Posebno pomanjkanje slasti, provzročeno vsled malokrenosti, je po uporabi Vašega izdelka v kratkem izginilo, vsled česar so bolniki v neverjetno kratkem času okrevali.

DUNAJ, 11. svčbana 1908.

Dr. Schwarzkopf.

Comptoir Général Photographie Salvatore Sabbadini

Trst, ulica Ponterosso 6 — Telef. 9-40

Fotografični aparati in potrebščine.

Sprejme se razvijanja in tiske. PLOŠČE in FILMS.

Temna soba na razpolago gospodom diletantom. Predmeti za beložarno luč. — Električna zvonila. — Električne ž. pne svetilke.

Globoko užaljeni naznanjamo, da je naš ljubljeni brat ozir. svak in stric gospod

PAVEL WILFAN

ces. in kr. stotnik v ces. in kr. pešpolku grof Jelačić št. 79

danes popoldne po dolgi in mučni bolezni v bolnišnici c. kr. vojne mornarice v Puli mirno v Gospodu zaspal. Zemski ostanki se prepeljejo v Smartno pri Kranju, kjer se položijo k večnemu počitku dne 14. avgusta t. l. ob 2 1/2 pop. PULA, dne 10. avgusta 1908.

Alfonz Wilfan, c. in kr. pomorski kapetan. Fran Wilfan, c. in kr. pomorski kapetan v rezervi, pristaniški kapetan v Sulini, dr. Josip Wilfan — bratje. Olga roj. Pfanhauser. Ila roj. Jeurenaud, Marija roj. Šavnik — svakinje. Jela, Igor — Jela, Joško — nečaka in nečakinji.

Mesto vsakega posebnega obvestila.

Gumijevi izdelki in podmorske cevi.

Josef Reithoffer's Söhne Dunaj

Podružnica v Trstu - Corso 29

Zaloga aparatov za steriliziranje po Dr. Soxletu, raznovrstnih razprašilnikov potrebščin za Massage, mes. pasov, aparatov za telovadbo itd.

TOVARNA POHIŠTVA

Aleksand. Levi Minzi

Trst — ulica della Zesa št. 46.

Zaloge:

Piazza Rosario št. 1. Ulica Lazzaretto vecchio št. 38.

Trajna zaloga pohištva:

ulica della Sanità št. 14. Pisarna: ulica Lazzaretto vecchio št. 36.

Katalogi, načrti in proračuni na zahtevo.

Telefon: 6-70; 6-58. (Za informacije vprašati 6-70).

SLOVENCIM NE ZAMUDITE OBISKATI

Pariške prodajalnice obuvala :: :: :: Trst ul. S. Antonio št. 4 (hiša Terni) (Calzoleria Parigina)

kjer najdete vsaki dan nove dohode najlepšega obuvala za gospode, gospé in otroke. Največja eleganca, cene zmerne, blago prve vrste

se je zopet naznanil politični oblasti; morda dobi sedaj zaslužen odlikovanje!

Razpisana profesorska služba. Na ženskem učiteljskem v Gorici (slov. oddelek) je izpraznjeno mesto profesorja za naravoslovje kakor glavni, za matematiko in fiziko kakor postranski predmet.

Vesti iz Kranjske.

Franc Kadilnik. V visoki starosti 83 let je včeraj umrl v Leonišču v Ljubljani prvi slovenski turist, čde slovenskega hribo-lastva, g. Franc Kadilnik. Pokojnik je bil častni člen slovenskega planinskega društva.

Umrl je v Ljubljani v Leonišču okrajni zdravnik v Sketji loki dr. Anton Arko v starosti 62 let. Pokojnik je zapustil 18.000 kron za šolske ustanove.

Gospodarstvo.

Četrty mednarodni kongres za mlekarstvo se bo vršil v Budimpešti meseca junija prihodnjega leta. Kongres se bo delil v tri odseke: zakonodajstvo in naredbeni predpisi, zdravstvo in živinozdravniška veda, industrija.

Državni dohodki od osebnih davkov za l. 1907. Finančno ministerstvo naznanja v svojem poročilu, da je bilo l. 1907, na osebnih davkih vplačano okroglo 171 milijonov kron, za 12 milijonov več nego leta 1906. Od te svote so plačale akcijske družbe 61.6 milijonov kron, osebni dohodninski davek pa je vrgele 65.3 milijone kron. Prebitek znaša 13 milijonov; od tega zneska se razdeli deželam 12 milijonov kron. Osebni dohodninski davek se ima zviševati vsako leto za 2 milijona kron, a se je lani pomnožil za 4 milijone kron.

Razne vesti.

Nova torpedovka. V ladjedelnici „Danubius“ na Reki so v torek spustili v morje novo torpedovko za avstrijsko mornarico. — Stroj ima 6000 konjskih sil.

Velik gozdni požar v Portugalski. Iz Lizbone poročajo: Ob železniški progi Lizbona—Oporto se je valed silne suše unel gozd, ki je gorel več kilometrov daleč. Ekspresni vlak, ki je prišel iz Lizbone, je vozil skozi goreči gozd. Strojvodja je nekoliko kilometrov daleč vozil s silno naglico, da bi rešil vlak. Potniki so v velikem strahu klicali na pomoč. En voz se je vžgal. Ko je vlak prišel iz gorečega gozda je več vozov zgorelo. Mnogo potnikov se je hudo opeklo in so jih morali odvesti v bolnišnico v Oporto.

Hrvatsko romanje v Lurd. V ponedeljek je odputovalo z Reke v Lurd 400 hrvatskih romarjev z drema škofoma.

Suša v južni Italiji. Velika suša vlada v južni Italiji, izlasti v Apuliji. V nekaterih krajih ni deževalo že sedem mesecev. Mnogi kraji so popolnoma brez vode in jo morajo dovažati iz severne Italije.

Mesto na javni dražbi. Ruski listi poročajo, da se bo dne 3. oktobra t. l. vršila javna dražba mesta Beresovka v guberniji Elisabetgrad. To je namreč predlagal odeski trgovec Anatz, kateremu dolguje mesto četrty milijona rubljev. Ker ima to mesto še druge

Poslano.*

Z ozirom na trditve v „Slovencu“ od dne 3. t. m., da so vsi Boljunčani organizirani v „Krišćansko socijalni organizaciji“, izjavljajo podpisani Boljunčani, da ne soglašajo v politiko, marveč da najodločneje obsojajo — tisto politiko importirano iz Kranjske na frivolni način, tisto gonjo in zdražbarijo med občinarji, ki je v največo kvar za naš narodni in gospodarski napredek, dočim le ubija versko čustvovanje. Ni reš torej, da zdražbarji delajo za vero, ampak proti njej! Podpisani ostanemo, kakor smo bili doslej, zadržani v pevske in bralnem društvu „Preširen“ in v „Gospodarskem, konsumnem in posojilnem društvu“, kateri društvi že davno vestno vršita svojo kulturno in gospodarsko nalogo, ne da bi trebalo kakih novih organizacij, ki naj bi le iz strankarskih namenov cepile naše moči in le rušile to, kar je dozdaj naša dosežaja le bratska sloga!

V Boljuncu, 8. avgusta 1908.

Josip Kraljič, Anton Pavel Sancin, Josip Toškan, Lovrenc Ota, Josip Maver, Matija Sancin, Ivan Ota, Anton Rusjan, Mihael Žerjal, Mihelčič Josip, Ivan Ota, Jožef Žerjal, Josip Kofol, Ivan Ota, Anton Sancin, D. agotin Kraljič, Ivan Metlika, Ivan Žerjal, Josip Žerjal, Josip Slavec, Ivan Zobec, Jožef Sancin, Mihael Sancin, Jožef Žerjal, Sancin Josip, Edvard Žerjal, Miha Zobec, Josip Maver, Ivan Bonano, Purman Lovrenc, Mihael Slavec, Matija Petersos, Josip Venturini, Jožef Toškan, Jožef Žerjal, Mihael Ota, Edvard Toškan, Ivan Purman, Josip Sancin, Montanja Josip, Zobec Josip, Slavec Jože, Barot Mihael, Anton Purman, Anton Maver, Jože Mihalič, Anton Maver, Ivan Žerjal, J. Kraljič, Josip Žerjal, Ivan Mahnič, Jože Mahnič, Anton Žerjal, Jakob Tomazič, Mihael Žerjal, Anton Žerjal, Josip Žerjal, Edvard Kraljič, Anton Kraljič, Anton Maver, Josip Žerjal, Alojz Žerjal, + Maver Ana, Antonija Požru, Ivan Žerjal.

* Za članke pod tem naslovom uredništvo odgovarja le toliko, kolikor mu zakon velava.

dolgove in jih ne more plačati, se poleg 12 tisoč juter zemlje omenjenega dne prodaja na javni dražbi.

Radi Tolstega obsojen. Ruski dnevnik „Slovo“ je bil obsojen na globo 2000 K ker je priobčil neki članek iz peresa grofa Leva Tolstega.

Dalmatinski namestnik Nardelli je odpotoval na lečenje v Gastein. Tam se sestane z ministrskim predsednikom Beckom.

Nov hrvatski dnevnik pod imenom „Hrvatski Svijet“ je začel izhajati v New Yorku.

Italijanski vojuni. Orožniki so v Celovcu aretirali pet italijanskih vojakov, ki so rekli da so begunci iz manjših italijanskih posadk. Sodi se pa, da so isti hrčkone vojuni.

Požar v Skoplju. Škoda, ki jo je povzročil požar v Skoplju (v Macedoniji), cenijo na 5 milijonov frankov. Le polovica je pokrita z zavarovanji. Pogorelo je 800 hiš, dve mošeji in ena cerkev.

MALI OGLASI.

Mali oglasi računajo se po 3 stot. besedo; ma-stnotiskane besede se računajo enkrat več. Najmanjša pristojbina 40 stotink. Fišča se takoj.

Zgubil sem vo'a v Sežani. — Josip Pertot Prosek: 1206

Hiša na prodaj z 5 prostori in 600 k'afrov zemlje. — Sv. Ivan, Vrdela, ulica Scoglio 218. 1183

Prodajo se obleke za moške in dečke. Plačilo na mesečne ali tedenske obroke. Ulica Caserma 12, I. 892

UMETNI ZOBJE

Plombiranje zobov Izdiranje zobov brez vsake bolečine v zobozdravniškem kabinetu Dr. J. Čermák in G. Juscher TRST ulica della Caserma šte. 13, II. nadst.

Tržaška posojilnica in hranilnica

Piazza della Caserma šte. 2 v lastni palači

(Vhod po glavnih stopnicah) TELEFON 982

ima na razpolago

Jekleno varnostno celico

ki je varna proti vlamu in proti požaru, v kateri so shrambice, ki se oddajajo strankam v najem in sicer:

- za celo leto kron 30
pol leta „ 20
četrt „ 12
za en mesec „ 6

Shrambice so 24 cm visoke, 21 cm široke, 48 cm globoke.

Shrambice ne more nihče drugi odpreti kakor stranke, ki same osebno shranijo in zaprejo svoje stvari, katerih ni treba prijaviti.

Oddaja hranine puščes, katere se priporoča posebno starišem, da na ta najnovejši in najuspešnejši način navajajo shraniti svoje dečo Nadaljna pojasnila daje zavod ob uradnih urah.

Trgovina z manufakturnim blagom

ANTON SANZIN pok. Frana - Trst, Barriera vecchia št. 11

Velika izbira belih in barvanih moških srajc, ovratnikov, za-pestnikov, ovratnic. Nov dohod pletenja za poletno sezono.

Cantina familiare istriana

TRST - ulica Farneto št. 29 - Trst

prodaja svoja vina, z brezplačno postrežbo na dom, po sledečih cenah:

Črno istrsko prve vrste po . . . K —60 Pristni vški Opolo . . . po . . . K —72
Belo . . . „ —72 Črno dalmatinsko . . . „ —68

Vrhu tega je vedno preskrbljena z vsakovrstnim namiznim vinom v buteljkah. Vsa gori naznačena vina kemično so analizovana. Gostilničarjem in krčmarjem cene po dogovoru. CINICH ex Glavina.

Stenic ni več!

odlikovnega z diplomom velike nagrade na zadnji mednarodni razstavi v Rimu. „DESTRUCTOR“ deluje takoj. Pokonča jajčka vsake golazni in ne dopusti, da se zopet zakotijo. Očisti glavo vsake nesnage. „DESTRUCTOR“ je za vsako družino neobhodno potreben. Ne poznaže, ne razjeda, ni strupen, ampak higijeničen. — Na tisoče pisem dokazuje njegovo izbornost. — „DESTRUCTOR“ zalega

Giuseppe Nuzzi & Co. - Cervignano

Steklenice po K 4-20, 2-30 in 1-50.

Preprodajalcem popust. Na prodaj po vseh mirodilnicah.

Iščejo se povsod zastopniki.

Deček 16—17 let star, se išče za obiskovati trgovce (kakor piacist). Piamene ponudbe v poštni predalec šte. 306. 1197

Sprejme se mladeniča 17—20 let za za- logo oglja. Kje? pove Inse- ratni oddelek Edinosti. 1200

Krčma z dekretom je na prodaj pod dobrimi pogoji. Zglasiti se je BABINI Caffè Moncenisio. 1203

Tvrčka Ivan Simitz Barriera 32 s fili- jalko v ul. Giusue Carducci 31 prodaja po znanih nizkih cenah obleke in blago za moške obleke povsod nove. Specijateta drobnih pre'metov za krojača. 1349

Vsakovrstne vinske posode se pro- dajo v ulici Pa- duina 21, Franc B u d a u. 1178

Zaloga vina istiskega I. vrste po 26 K hkt od 56 litrov naprej. — Kraški teran po dogovoru. — Jože Č e b u l e c v Sežani. 1038

Prodaja se krčma (v okolici) z vrtno, dvora- nami, kuhinjo, kletjo. Odda se dekret K 6.400. Kavarna „Moncenisio“ — Babini. 1190

Prodaja se gostilna s povsem mebliranim sta- novanjem, blizu morja. Kavarna „Moncenisio“ — Babini. 1191

V Ljubljani išče se stanovanje z dvema so- bama, in kuhinjo, za soproga z gospo. Porudbe s ceno, na Fanny Savinech, Hotel Evropa, Trst. 1192

V Ljubljani išče se prodajalnica s stela- žami. Ponudbe s ceno najem- nine na Fanny Savinech, Hotel Evropa, Trst. (1193

Gojenca vsprejme neka trgovina delikates. — Dobi plačo, a se mora hraniti sam. 1195

24. a. gusta se da v najem lepo zračno stanovanje, obstoječe iz 4 sob, kuhinje in vrta. Via Scoglio Vila Risorta. (1178

Kdor hoče kupiti izvrstno belo in črno vino po zmernih cenah, naj se obrne do gospe Malalan na Opčinah. Vino je pristno domače. 1163

Prodaja se hiša z vrtno. V hiši je gostilna in žganjarna, katero se tudi prodaja s patentom vred. Ponudbe na Frana Č e b u l e c, Oriek h. št. 38, pošta Sežana. 1086

Zaloga oglja se prodaja radi nena lnega od- potovanja. Naslov pove In- seratni oddelek Edinosti. 1182

Učenec ali učenka se sprejme za trgovino z mešanim blagom. Zahrta se pri merne šolske izobrazbe. — Sprejme se tudi spreten trg. pomočnik v službo. Več o tem pove Aug. D o - j e n e c v Ajdovščini. 1165

11 novembra oddam stanovanje, hlev za 3 konje in kos vrta. — K a - mušičič, Sv. Ivan. 1161

Odlikovana tovarna glasovirjev

E. WARBINEK : Trst, Piazza Carlo Goldoni 12 (vogel Corso - Via Nuova)

SPECIJALITETA pianinov, glasovir-jev svetovnih tvrdk STEINWEY in JONS v New Yorku, Schweighofer itd.

Elekt. pianini, orkestroni, harmoniji.

Izposojuje. — Menjuje. — Daje na obroke. Popravlja. — Akordira po zmernih cenah.

ANTON SKERL

mehanič, zapriseženi izvedenec

TRST, Carlo Goldonijev trg šte. 11

Zastopnik tovarne koles in motokoles „Puch“

Napellara in zaloga električnih zvončkov, luči in predala gramofonov, zonofov, in fonografov. Zaloga priprav za lučni priv- Lastna delavnica za popravljanje šiv. strojev, koles, motokoles itd.

Velika zaloga pripadkov po tovar. cenah. TELEFON šte. 1734.

Tržaška zadruga kočijažev

ustanovljena leta 1884

Prodaja ovsu in krme

na debelo in drobno po isti ceni, kakor cianom.

Specijaliteta: Meteljka za volove

Trst, ul. S. Maurizio šte. 13.

Giuseppe d'Andrea

Teracerarski mojster

Trst - San Giacomo In Monte 6

Prvo podjetje za navadna in fina teracerarska dela

obstoječe od leta 1882

Sprejme se tudi popravljanja

Škajališče v Mirodilnici Mizzan (S. Giacomo) S. Jaka.

Gospodarska zveza

centrala za skupni nakup in prodajo v Ljubljani

registr. zadruga z omejeno zavezo

javlja, da je svoje zastopstvo za Trst,

Istro, Dalmacijo poverila

g. Svetku Hanibalu Škerl

v Trstu

ulica delle Poste šte. 9.

Pietro Cucit

mizar

Trst, ulica Fontana št. 7 in 9.

Specijalist za razkošno pohištvo vsa-kega kroja.

Vsakovrstna dela v lesu.

BOGOMIL PINO

bivši urar v Sežani

ima svojo novo

prodajalnico ur

v TRSTU

ul. Vincenco Bellini št. 13

nasproti cerkve sv. Antona pom- vsakovrstne verižice po

pravih tovar. cenah.

Kdor išče službo ali kakoršno-koli za- slenje; kdor išče uradnike ali službene osebe, kdor ima za oddati sobe, stanovanja, dvorane, kdor ima za prodati hiše, polja, dvorice; kdor želi posejiti, vključbo itd. prodati ali kupiti premlinske ali porabljen predmete itd. itd. naj se posluž MALIE OGLASOV „Edinosti“, ki so najcenejši, največ štast- — najbolj pripravi v dosegu namena.

F. Pertot

urar I. vrste

Trst ul. Poste Nuove 9